

PLÁN PRORODINNÉ A PROSENIORSKÉ POLITIKY OBCE BORY 2025-2035

„Domov není místo, kde bydlíš, ale místo, kde ti rozumějí.“

Christian Morgenstern

OBSAH

SLOVO STAROSTKY	02
VYSVĚTLENÍ POJMŮ	03
ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE	04
CÍLE A OPATŘENÍ	08
SWOT ANALÝZA	14
HLAVNÍ AKTÉŘI	15
ZÁVĚR	16

Schvalovací doložka:

Plán prarodinné a proseniorské politiky obce Bory 2025–2035 schválilo Zastupitelstvo obce Bory v souladu s §84, odst. 2, písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. v platném znění.

Datum schválení: 29. ledna 2025

Číslo usnesení: 13/29

Text usnesení: ZO schválilo Plán prarodinné a proseniorské politiky obce Bory 2025-2035.

SLOVO STAROSTKY

ING. LUCIE DOSTÁLOVÁ
starostka

Rodina je pro naši obec srdcem života a její podpora je základním kamenem všech našich aktivit. Koncepce rodinné politiky obce Bory, kterou držíte v rukou, představuje souhrn konkrétních opatření a aktivit, které mají za cíl podporovat všechny přirozené funkce rodiny. Zdravé, šťastné a spokojené rodiny jsou tím nejlepším základem nejen pro současný, ale i budoucí rozvoj naší obce a společnosti jako celku.

Dokument se věnuje širokému spektru oblastí života rodin a přináší jasnou vizi, jak vytvořit zdravé, příjemné a přátelské prostředí pro všechny generace, které v naší obci žijí. Podporujeme nejen mladé rodiny a jejich potřeby, ale klademe důraz i na soudržnost mezi generacemi, důstojné stárnutí a aktivní zapojení seniorů do společenského života.

Jsem přesvědčena, že se nám tento dokument podaří naplňovat a že díky němu bude obec Bory ještě lepším místem pro život. Děkuji vám za vaši podporu a spolupráci na dalším rozvoji naší obce.

RODINNÁ POLITIKA

vysvětlení pojmů

RODINA

Rodina je definována jako základní sociální jednotka, která poskytuje podporu, lásku a ochranu svým členům. Je to instituce, která ovlivňuje osobní a sociální rozvoj jednotlivců. Rodina může mít různé formy, od tradičního modelu po moderní varianty, ale vždy zůstává klíčovým prostředím pro rozvoj hodnot, emocí a sociálních dovedností.

FUNKČNÍ RODINA

Funkční rodina pomáhá reagovat na problémy, rozpory a překážky, které se staví každému jedinci v průběhu života do cesty. Přispívá k tomu, aby se člověk nebál konfliktů, neutíkal před nimi, učil se řešit problémy. Učí člověka umět počkat na odměnu, vnímat radost a potěšení a umět je pak spontánně prožít.

Má vývojově připravit jedince, aby zvládl:

- v raném dětství naučit se jíst, chodit, mluvit, ovládat vyměšování,
- ve středním dětství hrát si, psát, číst, vytvořit si zdravé vztahy k vrstevníkům, mužům i ženám, sociálním skupinám, vypěstovat si nezávislost a svědomí,
- v adolescenci mužskou / ženskou roli, pěstovat si dobrou tělesnou kondici, zralé vztahy k opačnému pohlaví, připravit se na výběr partnera, na profesi a řídit se morálními hodnotami,
- v mladé dospělosti zvolit si partnera a umět s ním žít, založit rodinu, vychovávat děti, starat se o domácnost, pracovat a mít přiměřený společenský život,
- ve střední dospělosti udržet ekonomický standard, připravit děti na dospělost, přijmout fyziologické změny středního věku a vyrovnat se se stárnutím svých rodičů,
- v pozdní dospělosti vyrovnat se s ubýváním tělesných sil a přizpůsobit se tomu, podporovat udržení psychické kondice, vyrovnat se s odchodem na odpočinek, získat dobré citové vztahy k vlastní věkové skupině, pokračovat ve společenském životě, vyrovnat se s myšlenkou na smrt.

RODINNÁ POLITIKA

Rodinná politika je komplexní a účinná politika podporující rodinu ve všech jejích základních sociálních funkcích vychází z přesvědčení, že péče o děti a jejich výchova není jen soukromou záležitostí rodičů, ale i významným prvkem úspěšného rozvoje společnosti.

Rodinná politika je souborem činností a opatření státu (resp. orgánů veřejné moci), která vědomě směřují k uznání a podpoře výkonu rodinných funkcí ve společnosti.

KONCEPCE RODINNÉ POLITIKY

Dokument, který zastřešuje vytváření prorodinného klimatu v regionu, obsahuje opatření a priority (jasné cíle), kterých chce pomocí určitých nástrojů v určitém časovém období dosáhnout.

OBEC

Je právnickou osobou, která je základní jednotkou veřejné správy, územně samosprávný celek základního stupně. V tomto smyslu je subjektem samosprávy a v různé míře, podle typu obce, také vykonavatelem státní správy.

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Bory se nachází v Kraji Vysočina, 19 km jižně od okresního města Žďár nad Sázavou, 9 km severně od města s rozšířenou působností Velké Meziříčí a 60 km západně od Brna. Celková plocha území obce je 1 646,92 ha.

Název obce pochází od osady, založené v borovém lese. První zmínka o Horních Borech pochází z roku 1348, název obce ovšem neměl ještě tuto podobu. Obec Bory vznikla v r. 1972 spojením Dolních a Horních Borů, ke kterým patří osada Cyrilov.

Z turistického a geografického hlediska leží obec v Křižanovské vrchovině a patří do širší oblasti Českomoravské Vysočiny ve střední části České republiky. Nejnižší nadmořská výška obce je 505 m.n.m. Údolím protéká potok Babačka, jenž se vlévá nad nádrží Mostiště do řeky Oslavy. Z kopců u Cyrilova (662 m.n.m.) je daleký výhled. U Borů se zachovaly cenné části přírody. Přírodní památka Mrázkova louka je rašelinnou loukou s rosnatkou okrouhlolistou. Přírodní památka Rasuveň chrání zbytek pralesovitého lesa s původní skladbou dřevin. Samotou jsou Ševčina a Těšíkův mlýn. Okolí obce je světoznámou mineralogickou lokalitou a zdejší minerály jsou bohatě zastoupeny ve sbírkách muzeí.

VZDĚLANOST

V Borech k roku 2021 žilo 83 obyvatel se základním vzděláním, 250 obyvatel se středoškolským vzděláním bez maturity, se středoškolským vzděláním s maturitou 168 obyvatel, s vyšší odbornou školou nebo konzervatoří 12 obyvatel a s vysokoškolským vzděláním 84 obyvatel. Zásadní změny ve vzdělanosti obyvatel v porovnání s rokem 2011 se týkají podílu obyvatel se základním a vysokoškolským vzděláním. O více jak 50 % klesl podíl obyvatel se základním či neukončeným vzděláním a naopak podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel vzrostl o 55 %. Vzdělanostní struktura obyvatel v obci Bory v roce 2021 plně odpovídá krajskému průměru.

ŠKOLSTVÍ

Základní škola Hany Benešové je úplná základní škola s 1. až 9. ročníkem s kapacitou 225 žáků a spádovostí z obcí Radenice, Vídeň, Sklené nad Oslavou a Rousměrov. Mateřská škola s kapacitou 50 dětí a dvěma odděleními je plně naplněna. V roce 2015 byla otevřena nová moderní mateřská škola s hřištěm, jež se začlenila do školního areálu. Školní jídelna se nachází v budově obecního úřadu asi 200 m od školy. MŠ má svoji výdejnu stravy v budově.

Dětská skupina Šiška funguje v obci od 2. 10. 2023 v zrekonstruovaných prostorách bývalé mateřské školy a jejím zřizovatelem je obec Bory. Má kapacitu 12 dětí, o které se starají dvě pečující osoby a jedna provozní pracovnice. Dále v obci funguje Rodinné centrum Mraveniště, které maminky s nejmenšími dětmi navštěvují jednou za 14 dní. Obec nabízí občanům možnost studia Virtuální univerzity třetího věku pod hlavičkou Provozně-ekonomické fakulty ČZU v Praze.

Přes léto obec organizuje čtyři turnusy přivesnických táborů pro děti od 3 do 14 let.

TJ Družstevník Bory

SPOLKOVÁ ČINNOST

Spolková činnost v obci je na vysoké úrovni a má dlouholetou tradici. Většina spolků se zapojuje do společensko-kulturního života v obci a reprezentuje obec nejenom na okresní úrovni. Činnost spolků obec podporuje především finančním příspěvkem na celoroční činnost a dále prostřednictvím dotačního nástroje obce - Fond malých projektů. Další podporou je poskytnutí obecních prostor (kulturní dům, tělocvična, sportovní zázemí) k pořádání kulturně-společenských akcí i tréninkům.

SEZNAM SPOLKŮ

- TJ Družstevník Bory
- Mladí ochránci přírody Bobeš
- Sbor dobrovolných hasičů Bory a Sbor dobrovolných hasičů Cyrilov
- Myslivecký spolek Bory
- Český svaz včelařů
- SRPDŠ
- Komunitní škola – Rodinné centrum Mraveniště

OBCNÍ KNIHOVNA BORY

Obecní knihovna se nachází v prostorách obecního úřadu a je velmi oblíbeným a hojně navštěvovaným místem. Knihovna má ve svém fondu 3248 knih. Od roku 2016 funguje pobočka knihovny v osadě Cyrilov. Knihovna v Borech se zapojuje do řady celostátních akcí pořádaných SKIP ČR, jako je Březen měsíc čtenářů, Noc s Andersenem, Knížka pro prvňáčka, Čtenářské výzvy, tvoření, nebo Týden knihoven. Nově také do projektu Bookstart. Pro děti z MŠ a žáky ZŠ připravuje čtenářské dílny i čtenářský klub. V rámci Klubu dobré pohody probíhají besedy a poznávací zájezdy.

Mimo jiné se pyšní oceněním Knihovna roku 2007, získala Diplom za knihovnu v roce 2016, nejlepšími webovými stránkami knihovny kraje v roce 2011 a stala se Knihovnou Vysočiny 2012. V současné době se o chod starají dvě knihovnice: Markéta Kaštanová s Blankou Křížovou, která za práci s dětmi a mládeží získala krajské ocenění Skutek roku 2022 a byla jmenována knihovnicí Vysočiny 2024. V roce 2024 si naše knihovna připomněla 50 let své činnosti a organizuje při této příležitosti několik doprovodných akcí.

Obecní knihovna

ZDRAVOTNICTVÍ, SOCIÁLNÍ PÉČE, SLUŽBY

V budově bezbariérového obecního úřadu je lékařská ordinace, jejíž prostory na jaře 2021 prošly kompletní rekonstrukcí. Do ordinace dojíždí jednou týdně praktický lékař pro dospělé a jednou týdně dětský lékař. V případě potřeby obyvatelé využívají služeb nemocnice zejména v Novém Městě na Moravě nebo v Jihlavě.

Sociální služby jsou v obci zastoupeny prostřednictvím Oblastní Charity, která poskytuje dle potřeby terénní sociální službu. Od ledna 2024 se obec zapojila do pilotního projektu terénní pečovatelské služby v Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bítešsko. Službu ocení především senioři, osoby se zdravotním postižením či osoby s chronickým onemocněním.

DALŠÍ SLUŽBY

Senioři využívají možnost odběru obědů ve školní jídelně. Prodejna COOP Jednota prošla v roce 2016 rekonstrukcí a slouží občanům. Pod budovu obecního úřadu byly umístěny v roce 2021 dva výdejní boxy, tzv. Z-BOX společnosti Zásilkovna s.r.o.

Česká pošta v obci provozovala svoji pobočku v budově hasičské zbrojnice. V úterý 2. října 2024 obec začala nově provozovat poštu pod hlavičkou Pošta Partner v budově obecního úřadu naproti kanceláři.

V roce 2024 obec pronajímá dva prostory v budově obecního úřadu drobným živnostníkům – kadeřnictví, tetovací studio.

Lékařská ordinace Bory

SPORT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Největší sportovní členskou základnou má spolek TJ Družstevník Bory. Kromě fotbalistů do spolku patří i volejbalisté, tým stolních tenistů, tenisté a hokejisté. Centrem současného sportovního dění je areál u fotbalového hřiště, který v roce 2023 doplnila budova sportovního zázemí, u které mají část vybavení dobrovolní hasiči. V Borech i Cyrilově jsou hasičské zbrojnice, které využívají místní sbory SDH.

V případě příznivých sněhových podmínek jsou v obci upravovány trasy na běžkové lyžování.

Dále Bory vede červená a žlutá turistická značka a cyklotrasa Mlynářská stezka, a přes osadu Cyrilov vede cyklotrasa 5240 Tasov-Křižanov-Radenice-Bohdalec. Zajímavostí jsou přírodní památky Mrázkova louka a Rasuveň.

ZÁZEMÍ PRO KULTURNÍ, SPORTOVNÍ A DALŠÍ VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

- veřejná dětská hřiště – u sportovního areálu, u mateřské školy, v areálu základní školy
- workoutové hřiště s venkovními posilovacími stroji
- fotbalové hřiště (sportovní areál u kabin)
- nové sportovní zázemí – dráha pro hasičský sport, společenská místnost
- sportovní areál základní školy - hřiště s umělou trávou, plocha na basketbal, běžková dráha a doskočiště, stůl pro stolní tenis
- tělocvična ZŠ
- geoparčík s možností zahrát si venkovní šachy i Člověče, nezlob se
- kostel sv. Jiljí a sv. Martina
- kulturní dům
- odpočinkové místo Na Brodku - dráha na pétanque
- naučná stezka Poznáváme Bory

Naučná stezka Poznáváme Bory

CÍLE A OPATŘENÍ

prorodinné a proseniorské politiky

■ PODPORA MEZIGENERAČNÍCH VZTAHŮ A KOMUNIT

Komunitu lze definovat jako malou skupinu tvořenou lidmi vzájemně propojenými emočními pouty, stejným zájmem, cílem či posláním. Jedním z cílů stanovených v koncepci je vytvoření vhodných podmínek pro utváření dialogu mezi jednotlivými věkovými kategoriemi občanů. Pro každého jednotlivce je důležitý pocit sounáležitosti se společností. Je nutné vytvářet zdravé prostředí pro předávání zkušeností, navazování přátelství a péči o prostor kolem sebe. Cílem je posílení pocitu sounáležitosti každého člena rodiny a jeho sociální interakce s jeho okolím.

Pro mnoho seniorů je důležité být prospěšný, mít možnost předávat své zkušenosti, znalosti a dovednosti. Je nutné předcházet jejich osamělosti a přiznat patřičný význam této etapě v životě člověka. Mladší generace může naopak navázat na um a zkušenosti svých rodičů a prarodičů a poučit se z nich. Rodina (komunita) je základem pro formování osobnosti každého člověka, ať už se jedná o zájmy, životní postoje, pracovní návyky a trávení veškerého svého času. Každá rodina má svoji historii, kterou může obohatit komunitu, v níž žije. Proto je třeba klást důraz na vzájemné sdílení zkušeností napříč generacemi.

➤ Zapojení seniorů do života společnosti

A) Podpora pořádání diskusí, besed, přednášek (cestovatelské přednášky, talk show, workshopy)

B) Podpora aktivit vedoucích k předávání praktických zkušeností seniory ostatním členům společnosti (např. Kurz řez ovocných stromů, komunitní revitalizace školní zahrady, přednášky včelařů, ...)

C) Podpora činnosti seniorů a mezigeneračních projektů (Univerzita třetího věku, zájezdy Klubu dobré pohody, besedy s pamětníky ve škole, ...)

➤ Podpora komunitního života

A) Podpora setkávání zájmových skupin (např. zahrádkáři, včelaři, myslivci), spolkové činnosti zabývající se volnočasovými aktivitami pro všechny věkové kategorie obyvatel

B) Podpora možnosti setkávání občanů a skupin občanů

C) Propagace a finanční podpora aktivit jednotlivých spolků formou dotačního programu obce
Fond malých projektů

CÍLE A OPATŘENÍ

prorodinné a proseniorské politiky

PODPORA PARTNERSKÉHO A RODINNÉHO ŽIVOTA

Zdravé vztahy v partnerském a rodinném životě jsou základem pro dobře fungující společnosti. Rodina by měla poskytovat bezpečí, podporu, být podnětná, přijímat své členy bezpodmínečně, měla by být místem, kam se každý člověk rád a s důvěrou vrací. Krizové situace mohou rodinné vztahy narušit. Rodina by měla vytvářet takové prostředí, které je samo ozdravné, kdy jednotliví její členové mají podmínky a kompetence pro řešení případných krizových situací (nemoc, dluhy, nadměrná pracovní zátíženost jednotlivých členů, úmrtí, různé stresové situace apod.). Společnost klade čím dál vyšší požadavky na fungování rodiny a zajištění potřeb jejích jednotlivých členů. Mnoho rodin tomuto trendu nemůže dostát, a stát se tak ohroženými sociálním vyloučením.

Dnešní společnost klade ve velké míře důraz na vysoký výkon. Individuální schopnosti a zázemí jednotlivců jsou však velmi rozdílné. Trend vysoké výkonnosti může být pro mnohé jedince rizikovým faktorem. Vlivem výše uvedeného dochází k situacím, kdy se znevýhodněné rodiny či jednotlivci sdružují, nebo jsou sestěhovány do jednoho místa. Tímto dochází ke vzniku sociálně vyloučených rodin a lokalit. Společnost by měla tomuto jevu předcházet vytvořením takových podmínek, aby znevýhodněné rodiny či jednotlivci měli možnost sociálnímu vyloučení předejít. Péči a pozornost společnosti potřebují jak fungující rodiny, tak rodiny ohrožené nebo přímo sociálně vyloučené.

➤ Udržení dostatečné sítě sociálních služeb a služeb souvisejících, které podporují rodinu a její členy

A) Finanční podpora sociálních služeb a zajištěné dostatečné kapacity služeb

➤ Podpora rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí

A) Motivace rodičů a dětí z nepodnětného prostředí, podpora rodin s nedostatečnými rodičovskými kompetencemi (terénní sociální služby, školní a mimoškolní zařízení, možnost bezplatných volnočasových aktivit)

B) Podpora doučování ve školním zařízení

C) Podpora stávající sítě spolků, zájmových a sportovních oddílů a činnosti mateřského centra

FORMÁLNÍ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání je proces provázející každého jednotlivce po celý život. Klade si za úkol připravit každého z nás k tomu, abychom dokázali čelit nárokům každodenního života. Dává nám možnosti, jak se uplatnit ve společnosti vzhledem k individuálním schopnostem každého z nás. Díky dostatečnému vzdělání jsme schopni řešit správně a efektivně náročné životní situace.

Vzdělávání lze dělit na formální a neformální. Formální probíhá ve školních institucích a plní i výchovnou funkci. Neformální vzdělávání je realizováno v mimoškolních zařízeních. V současné době je kladen důraz na odstraňování bariér ve vzdělávání, a to inkluzivními programy. V rámci procesu vzdělávání je třeba vytvořit vhodné podmínky pro všechny účastníky vzdělávání, a to pro pedagogické i nepedagogické pracovníky, pro žáky i studenty a také pro rodiče žáků a studentů.

Součástí vzdělávání jsou i preventivní aktivity, které mohou pomoci žákům a studentům odolat působení sociálně patologických jevů ve školách, a zamezit tak jejich sociálnímu vyloučení.

CÍLE A OPATŘENÍ

prorodinné a proseniorské politiky

➤ Podpora školního a předškolního vzdělávání a výchovy

A) Finanční podpora sociálních služeb a zajištění dostatečné kapacity služeb

➤ Podpora rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí

A) Podpora vytvoření optimálních podmínek pro pedagogické činnosti v mateřské a základní škole, včetně dětské skupiny (technické, organizační a metodické záležitosti, supervize, apod.), podpora efektivní komunikace školy s rodiči žáků a s veřejností (osvěta, motivace, edukační workshopy pro děti, rodiče a prarodiče), nákup externích služeb, odborných publikací z pozice zřizovatele)

B) Podpora inkluzivního vzdělávání žáků se specifickými potřebami

C) Podpora zajištění úvazku školního psychologa pro základní a mateřskou školu

D) Podpora realizace primární prevence na školách (preventivní programy)

➤ Podpora mimoškolních aktivit pro všechny věkové kategorie

A) Umožnění využívání školních sportovišť veřejností a spolky

B) Podpora zájmových, sportovních a kulturních aktivit/kroužků

C) Podpora stávajících spolků zabývajících se mimoškolními aktivitami pro žáky

D) Edukace žáků a studentů s problematikou osob se zdravotním postižením (nevidomí, neslyšící, apod.)

■ VYTVOŘENÍ BEZPEČNÉHO A UŽIVATELSKY PŘÍJEMNÉHO VEŘEJNÉHO PROSTORU

Veřejný prostor lze definovat jako místo, kde dochází k interakci jedinců a zejména volnému pohybu a přístupu všech. Takový prostor nás bezprostředně ovlivňuje svými podněty, na něž reagujeme, prostor přizpůsobujeme svým potřebám a také ho svojí prací aktivně měníme. Lze jej rozdělit na prostor veřejných institucí (úřad, škola, ordinace, knihovna) a prostor neohrazený, jako jsou chodníky, parky, okolí domů, apod. Dobrá orientace ve veřejném prostoru je důležitá pro každého jednotlivce, umožňuje mu jej užívat, utvářet, tak aby mu co nejlépe sloužil. Přirozeností každého z nás je touha po funkčnosti a estetičnosti. Prostor by měl být plnohodnotně využíván všemi členy společnosti, je třeba tedy prostor upravovat a odstraňovat případné bariéry a nebezpečná místa.

➤ Zajištění bezpečí a ochrany občanů v obci

A) Podpora aktivní spolupráce s Policií ČR a Městskou policií Velké Meziříčí ve všech oblastech činnosti

➤ Odstranění bariér ve veřejném prostoru na území obce

A) Mapování rizikových a nebezpečných míst na území obce a provedení jejich úprav

B) Aktualizace Generelu bezbariérovosti Bory 2020

C) Nastavení jasných pravidel pro vytvoření optimálních podmínek pro bezpečný pohyb osob u nově vznikajících stavebních projektů ve veřejném prostoru

CÍLE A OPATŘENÍ

prorodinné a proseniorské politiky

➤ Zajištění dostupné veřejné toalety

A) Zajištění veřejného přístupného WC s bezbariérovým přístupem

➤ Podpora zkrášlování veřejného prostoru občany (např. akce Čistá Vysočina, Sážíme budoucnost pro Bory, Společný úklid školní zahrady, ...)

■ ZAMĚSTNÁNÍ, SLAĎOVÁNÍ PRACOVNÍHO A RODINNÉHO ŽIVOTA

Dospělý člověk tráví značnou část svého dne v zaměstnání. Z tohoto důvodu je třeba nejen sladit pracovní a rodinný život, ale také oddělovat profesní a osobní život a volit takový způsob zaměstnání, který bude pro jednotlivce naplňující a smysluplný. Příprava na budoucí povolání začíná již při vstupu do procesu vzdělávání. Volbě povolání je třeba věnovat patřičnou pozornost, protože jedince tento výběr ovlivní po zbytek života. Příjem ze zaměstnání je důležitým faktorem pro uspokojování potřeb každého jedince i jeho rodiny. Vstřícnost zaměstnavatelů a respekt k potřebám svých zaměstnanců utváří celkovou kulturu na poli zaměstnanosti. Mnozí uchazeči sledují, jaké benefity zaměstnavatel nabízí a jaké má jméno. Jedním z benefitů, který oceňují rodiče s dětmi, je např. firemní školka nebo možnost úpravy pracovní doby tak, aby se rodiče mohli postarat o děti. Zde je možné u zkrácených úvazků využít i sdílené pracovní místo.

➤ Podpora nabídky zaměstnání účinnější propagací volných pracovních míst (Munipolis, Borský zpravodaj, sociální síť obce)

➤ Zlepšení informovanosti studentů o možnostech zaměstnání, brigád, o pracovních příležitostech

➤ Podpora aktivit vedoucích ke sladování rodinného a pracovního života

A) Podpora činnosti dětské skupiny a v případě poptávky zvýšení její kapacity

■ PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Každý člověk potřebuje relaxovat. K tomuto účelu mohou sloužit vhodné volnočasové aktivity, které mohou být zdrojem vnitřní energie každého jednotlivce. Prostřednictvím společných zážitků a společného trávení volného času se upevňují vztahy v rámci rodin i komunit. Volnočasové aktivity lze rozdělit na organizované a neorganizované a také na individuální a skupinové. Všechny volnočasové aktivity vyžadují prostorové zázemí a materiální a technické zajištění. Možnost využívat organizovaných volnočasových aktivit je mnohdy závislá na finanční situaci rodin, které jsou vlivem sociálního prostředí rodiny rozdílné. Je tedy nutné hledat možnosti zpřístupnění těchto aktivit osobám z nepříznivého sociálního prostředí. Většina volnočasových aktivit musí být finančně podporována a dobře propagována.

CÍLE A OPATŘENÍ

prorodinné a proseniorské politiky

➤ Podpora rozšiřování trasy naučné stezky **Poznáváme Bory** a cyklotras vedoucích obcí

- A) Využití naučné stezky a řešení propojení stávajících tras a průběžné údržby
- B) Obnova přehledného značení stávající stezky a její propagace
- C) Vybudování nových cyklotras s okolními obcemi

➤ Podpora volnočasových aktivit a smysluplného trávení volného času

- A) Zřízení sportoviště pro netradiční sporty (zřízení více sportovišť např. venkovní pingpongové stoly, pumptrack, atd.)
- B) Podpora pořádání přivesnických táborů
- C) Podpora mezigeneračních projektů zajišťovaných spolky či jednotlivci
- D) Podpora ekologického a společensky odpovědného přístupu při pořádání veřejných akcí v obci (třídění odpadů, zapůjčení vratných kelímků, apod.)

■ DOSTUPNÁ ZDRAVOTNÍ PÉČE

Dostupná zdravotní péče je důležitou součástí občanské vybavenosti i menších obcí.

➤ Vytváření podmínek pro zajištění dostupné zdravotní péče

- A) Nabídka nových prostor pro zřízení ordinace
- B) Navázání spolupráce s lékařskými fakultami ve snaze získat chybějící lékaře specialisty

➤ Prevence rizikových jevů, zdravý životní styl

- A) Podpora preventivních programů (besedy s odborníky)
- B) Podpora organizování osvětových akcí (např. Den zdraví, Den Země, Den zdraví a brambor na Cyrilově, ...)

■ PREVENCE SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ

Sociální vyloučení lze definovat jako vydělení jedince nebo rodiny na okraj společnosti v důsledku nepříznivé sociální situace. Příčiny takového stavu mohou být různé. Projevem vyloučení bývá dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na sociálních dávkách, špatný zdravotní stav, dluhy a neschopnost je splácet, špatná finanční gramotnost, apod. Služby by měly být zaměřeny jak na prevenci, tak na zvýšení kompetencí osob a schopností danou situaci řešit. Jednotlivci a rodiny jsou většinou kumulováni v jedné lokalitě, což může vést ke vzniku sociálně vyloučených lokalit. Nezastupitelnou roli zde plní terénní služby, jejichž cílovou skupinou jsou jednotlivci i rodiny ze sociálně vyloučeného prostředí. Je tedy nutné je podporovat minimálně ve stávajícím rozsahu. V opačném případě může dojít k dramatickému zhoršení situace osob ze znevýhodněného prostředí, jako je ztráta bydlení a vznik dalších sociálně patologických jevů. Svou nezastupitelnou roli plní v těchto případech občanská poradna a dluhová poradna.

CÍLE A OPATŘENÍ

prorodinné a proseniorské politiky

➤ Terénní služby pro jednotlivce i rodiny

- A) Podpora osvědčených služeb v sociálně vyloučené lokalitě (terénní sociální služby, linka důvěry)
- B) Pokračování spolupráce s Městskou policií města Velké Meziříčí
- C) Informovat veřejnost o problematice sociálního vyloučení prostřednictvím tisku, veřejné diskuse

SWOT ANALÝZA

prorodinné a proseniorské politiky

SILNÉ STRÁNKY

Většinou dobrá socioekonomická stabilita rodin bydlících v obci
 Kvalitní a pestrá činnost školní družiny
 Dostatečná kapacita dětské skupiny
 Velké množství akcí a volnočasových aktivit určených pro různé cílové skupiny
 Dobrá spolupráce obce a spolků při spolupořádání kulturně-společenských akcí a pomoc při jejich financování
 Informovanost o dění v obci – Borský zpravodaj, Muniopolis, facebook, místní rozhlas
 Dotační program Fond malých projektů
 Činnost rodinného centra
 Možnost využití okolní přírody k volnočasovým aktivitám
 Dobrá dopravní obslužnost
 Pestrá a aktivní spolková činnost
 Stav veřejného prostranství a jeho údržba
 Činnost Univerzity třetího věku
 Bezbariérovost budovy obecního úřadu

PŘÍLEŽITOSTI

Vznik Školního klubu
 Výstavba nových prostor pro obecní knihovnu a dětskou skupinu
 Vzdělávací akce pro veřejnost
 Zvyšující se věk aktivního života seniorů
 Prodej nových parcel pro bydlení
 Výstavba cyklostezky Bory-Vídeň
 Udržení a rozvoj zdravotních služeb
 Rekonstrukce a modernizace stávající občanské infrastruktury
 Podpora a zajištění bezbariérového pohybu v obci
 Zvyšování dostupnosti vzdělání na základní škole

SWOT ANALÝZA

SLABÉ STRÁNKY

Malý počet aktivit propojující činnosti dětí, mládeže a prarodičů.
 Nedostatek motivovaných vedoucích pro zájmové a neformální vzdělávání
 Aktivity regionálních organizací, např. MAS MOST Vysočiny
 Téměř nulová možnost nájemního bydlení
 Nedostatek nemovitostí ve vlastnictví města využitelných k budování startovacích bytů
 Nedostatečná nabídka aktivit a vhodných prostor pro děti staršího věku
 Omezená nabídka služeb pro seniory

HROZBY

Stárnutí populace, demografický vývoj – zvyšující se počet sociálně slabých seniorů
 Životní styl a vývoj společnosti – jednočlenné domácnosti, orientace na výkon, nastavení priorit volného času
 Útěk mladých do velkých měst

HLAVNÍ AKTÉŘI

prorodinné a proseniorské politiky

Realizace prorodinné a proseniorské politiky v obci Bory je výsledkem spolupráce mnoha aktérů, kteří svou činností přispívají k vytváření přívětivého prostředí pro všechny generace. Klíčovou roli hraje obec, která zastřešuje strategické plánování, podporuje komunitní aktivity a zajišťuje potřebnou infrastrukturu.

Škola a mateřská škola poskytují dětem základní vzdělání a prostor pro rozvoj. Od roku 2023 obec provozuje dětskou skupinu, která nabízí péči o nejmenší děti a usnadňuje rodičům sladění pracovního a rodinného života. Významnou úlohu má také univerzita třetího věku, která umožňuje seniorům vzdělávat se a aktivně trávit volný čas.

Knihovna v obci funguje jako centrum komunitního dění a je oblíbeným místem nejen pro čtenáře, ale i pro organizaci kulturních a vzdělávacích akcí. Mateřské centrum poskytuje rodičům a jejich dětem prostor pro setkávání, sdílení zkušeností a navazování nových kontaktů.

Neméně důležité jsou místní spolky a organizace, jako je Sbor pro občanské záležitosti, který se věnuje slavnostním a pietním akcím, nebo dobrovolnické iniciativy podporující mezigenerační spolupráci. Aktivní občané pomáhají organizovat kulturní, sportovní a vzdělávací akce, které přispívají k soudržnosti komunity.

Společným úsilím všech těchto aktérů vzniká dynamické a podpůrné prostředí, které je základem pro spokojený život v obci a rozvoj vztahů mezi generacemi.

Promoce absolventů Virtuální univerzity třetího věku

- obec Bory
- Základní a mateřská škola H. Benešové
- Dětská skupina Šiška
- Komunitní škola
- Rodinné centrum Mraveniště
- spolky
- Virtuální univerzita třetího věku
- Obecní knihovna - Klub dobré pohody
- Sbor pro občanské záležitosti
- SRPDŠ
- občané, dobrovolníci

ZÁVĚR

Plán rodinné politiky obce Bory na období 2025–2035 představuje významný strategický dokument, který nastavuje směr pro podporu rodin a rozvoj prarodinných aktivit v naší obci. Rodiny jsou základem nejen pro osobní pohodu jednotlivců, ale také pro soudržnost a prosperitu celé komunity. Tento dokument je tedy nejen cestou k naplnění potřeb našich občanů, ale také nástrojem pro budování přívětivého prostředí, kde se budou dobře cítit všechny generace.

Jeho význam tkví především v tom, že vytváří podmínky pro šťastný a spokojený život rodin, posiluje jejich funkce a podporuje mezigenerační soudržnost. Realizace plánu přispěje k rozvoji služeb, které usnadňují sladění pracovního a rodinného života, a také k tomu, aby se obec Bory stala atraktivním a udržitelným místem pro život.

Děkujeme všem, kteří přispěli k vytvoření tohoto plánu. Jeho realizace bude vyžadovat další úsilí, spolupráci a podporu nás všech. Věříme však, že přinese hmatatelné výsledky a podpoří rozvoj obce Bory jako místa, kde je radost žít, pracovat a vychovávat další generace.

